

naar voren heb gebracht en daardoor den indruk heb kunnen wekken, als zou ik daarbij het oog hebben gehad op den aan den leiband loopenden, uitsluitend volgens voorschriften handelenden ambtenaar. Het tegendeel is echter waar. In principe is weliswaar ieder, die in dienstbetrekking is, gehouden volgens de voorschriften van zijn werkgever te handelen, doch van geval tot geval kan de mate, waarin dit practisch het geval is, sterk verschillen. Hoe dit ook zij, bij de grootst mogelijke vrijheid van den accountant-beambte blijft in principe de leider der organisatie, waarin hij werkt, bevoegd de taak van den accountant-beambte — los van de bepalingen van het reglement van arbeid — te vervormen of te beperken. Hierop is slechts één uitzondering t.w. indien in de arbeidsovereenkomst de leider der organisatie i.c. de Secretaris Generaal van het Departement uitdrukkelijk afstand van dit recht zou hebben gedaan. Zou dit voor het Hoofd van den Dienst het geval zijn, dan heeft de Heer *Hageman* het pleit gewonnen. Voorzoover mij bekend behoudt de rijksaccountant en dus ook het Hoofd van den Dienst zich dit recht echter bij zijn aanstelling niet voor.

Uiteindelijk is hier van belang de positie van het Hoofd van den Dienst. De onder het Hoofd van den Dienst staande accountants en adjunct-accountants mogen dan al hun arbeid ten opzichte van het Hoofd van den Dienst even onafhankelijk verrichten als hun collega's in het vrije beroep, het Hoofd van den Dienst is tenslotte gedwongen de werkzaamheden te regelen niet naar vaktechnische eischen, maar naar het aantal menschen, dat hem van hoogerhand ter beschikking wordt gesteld. Hetgeen de Heer *Hageman* betreffende de groote zaken opmerkte, wijst duidelijk in deze richting. De rijksaccountant blijft dus m.i. te rangschikken onder de „accountants-beambte” en vervult dientengevolge een andere functie dan de public-accountant.

De Heer *Hageman* heeft door zijn artikel de wellicht door de voorafgaande discussie gewekten indruk, dat de rijksaccountant een zeer onzelfstandige positie zou innemen, weggenomen, doch heeft mij niet kunnen overtuigen, dat mijn uitgangspunt (de rijksaccountant heeft een andere „functie” dan de public-accountant) onjuist zou zijn. Mijn op deze stelling gebaseerde bezwaren tegen de formulering van het arrest van den Hoogen Raad en mijn voorloopige conclusies t.a.v. de verdeling van het terrein van arbeid tusschen de accountants-beambte en de public-accountants zijn daardoor in wezen onaangetaast gebleven.

D. NIJE

REGELING VAN HET BEDRIJF VAN AAN BANKEN VERWANTE FINANCIËLE INSTELLINGEN IN FRANKRIJK

door Dr. H. W. J. Wijnhouds

In een vorig artikel ¹⁾ bespraken wij de eenige maanden geleden ingevoerde Fransche bankwet. Daarbij werd er reeds op gewezen, dat in deze wet niet alleen het bankwezen werd geregeld, doch dat daarin ook bepalingen voorkomen met betrekking tot beroepen, die aan dat van bankier verwant zijn. De voorschriften voor de laatstgenoemde groep van

¹⁾ Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, October 1941.

beroepen zijn echter in het algemeen slechts in zooverre in de bankwet te vinden, als de wet de bepalingen omtrent de daarbij in het leven geroepen organen ook op deze beroepen van toepassing verklaart. De nadere regeling is in een speciale wet — Loi du 14 juin 1941 relative à la réglementation et à l'organisation des professions se rattachant à la profession de banquier — neergelegd. De regeling heeft betrekking op instellingen en personen, die, zonder in het bankregister te zijn ingeschreven, één (of meer) der volgende werkzaamheden verrichten:

1. Het optreden als commissionnair, makelaar of tusschenpersoon bij transacties in staatsobligaties, andere effecten en handels- of overheidswissels²⁾.
2. Het verrichten van credietoperaties op korten of middelmatigen termijn of van valutatransacties.
3. Het disconteeren, beleenen of incasseeren van handelswissels, cheques of overheidswissels.

Van deze regeling zijn evenwel uitgezonderd:

- a. wisselmakelaars alsmede personen en instellingen, die regelmatig en uit hoofde van hun beroep beurszaken verrichten.

Voor deze groep wordt een afzonderlijke regeling in het vooruitzicht gesteld. Hierbij valt aan te teekenen, dat het beroep van commissionnair ook reeds in verschillende andere landen bij een speciale wet is geregeld³⁾;

- b. ondernemingen en personen, die hypothecair crediet verleen. *Ook het verleen van crediet onder hypothecair verband zal in een afzonderlijke wet worden geregeld. Wettelijke voorschriften betreffende het verleen van hypothecair crediet beteekenen geen novum, doch het komt weinig voor, dat deze voorschriften in een afzonderlijke wet zijn neergelegd.*
- c. ondernemingen en personen, die, zonder gelden van het publiek aan te nemen en zonder andere werkzaamheden te verrichten, zich bezighouden met vermogensbeheer en belegging. Het disconteeren en het verleen van credieten op korten termijn wordt niet geacht te behooren tot vermogensbeheer;
- d. ondernemingen en personen, die hun beroep maken van het verkoopen op crediet, indien zij de credieten uit eigen middelen financieren;
- e. credietverzekeringmaatschappijen;
- f. ondernemingen en personen, die uitsluitend aan hun filialen of dochtermaatschappijen voorschotten verleen, indien uit hoofde van deze credieten geen wissels worden getrokken;
- g. in- en verkoopbureaux, indien zij buiten de normale transacties met hun aangeslotenen geen credieten verleen.

De onder *b* tot *g* genoemde personen en ondernemingen moeten evenwel binnen drie maanden bij de organisatiecommissie voor de banken en financieele instellingen (zie ons artikel in het vorige nummer) mededeeling doen van hun werkzaamheden. De sub *a* genoemde personen en ondernemingen zijn waarschijnlijk van deze mededeelingsplicht vrijge-

²⁾ Beurstransacties zijn hierbij uitgezonderd, zooals hieronder nog zal blijken.

³⁾ Een beschrijving van de voorschriften voor het effectenbedrijf in de Vereenigde Staten en Duitschland werd in dit tijdschrift gegeven door *L. Goudsmit* (Januari en April 1941).

steld, omdat voor die instellingen een speciale wet in voorbereiding is. Voor het verleenen van hypothecair crediet — zie sub *b* — is evenwel ook een afzonderlijke regeling in het vooruitzicht gesteld. Misschien is de verklaring van deze tegenstrijdigheid hierin te zoeken, dat de wet betreffende het beroep van commissionair in effecten en wisselmakelaar (sub *a* genoemd) in een vergevorderd stadium van voorbereiding is en die betreffende het verleenen van hypothecair crediet nog niet.

Thans keeren wij terug naar de instellingen en personen, die, zonder in het bankregister te zijn ingeschreven, de op pag. 1 sub 1—3 genoemde werkzaamheden verrichten en die niet onder de hierboven sub *a—g* genoemde uitzonderingen vallen. Het betreft hier dus in het algemeen die personen en instellingen, die met eigen middelen credieten op korten of middelmatigen termijn verstrekken of buiten de beurs om effecten of wissels verhandelen. Indien deze personen of instellingen van de genoemde werkzaamheden hun hoofdberoep maken, moeten zij zich bij de organisatiecommissie laten inschrijven in een register, dat, in tegenstelling tot het bankregister, niet openbaar is. Ondernemingen, die de in deze alinea besproken werkzaamheden verrichten, kunnen in iederen rechtsvorm worden opgericht (zulks dus in tegenstelling met de banken). Zij moeten lid worden van een eigen beroepsorganisatie, waarvan de statuten onderworpen zijn aan de goedkeuring van de organisatiecommissie. De Minister van Economische Zaken en Financiën kan het toezicht van de controlecommissie ook over deze instellingen en personen uitstrekken. Geschiedt zulks, dan kan de laatstgenoemde commissie voorschriften geven omtrent minimum-kapitaal alsmede publicatie of mededeeling van balansen en gegevens.

Verrichten ondernemingen of personen de meergenoemde werkzaamheden als nevenberoep, dan moeten zij zich eveneens laten registreren bij de organisatiecommissie en zich naar de door deze commissie te geven voorschriften en aanwijzingen gedragen. Tot een beroepsorganisatie behoeven zij evenwel niet toe te treden.

Ondernemingen en personen, tenslotte, die dezelfde werkzaamheden slechts een enkele maal verrichten, moeten zich daarbij houden aan de bepalingen, die te dien aanzien voor de banken zijn vastgesteld.

Het is onnoodig te zeggen, dat de regeling van de beroepen, die met dat van bankier overeenkomen, vrij ingewikkeld is. Het lijkt ons daarom niet overbodig het bovenstaande nog eens in het kort samen te vatten.

Globaal gezien kunnen vijf groepen van credietinstellingen worden onderscheiden:

1°. De *deposito- of algemeene banken*; dit zijn dus de ondernemingen, die deposito's van het publiek aannemen en daarmede (onder andere) credieten op korten termijn verleenen. Dez groep is onderworpen aan de in ons vorig artikel genoemde voorschriften, zooals minimum-kapitaal, verplichting tot publicatie van balansen en door de organisatiecommissie te stellen regels.

2°. De *instellingen en personen, die, evenals de banken, credieten op korten termijn verleenen, doch deze met eigen middelen financieren*. In tegenstelling met de banken nemen deze instellingen dus geen deposito's aan. Voorts vallen onder deze groep de *ondernemingen, die buiten de beurs om effecten of wissels verhandelen*. Deze groep is nader onder te verdeelen in (a) de instellingen en personen, die van de genoemde werkzaamheden hun hoofdberoep maken, (b) de ondernemingen, die de werk-

zaamheden als nevenbedrijf verrichten en (c) de instituten of personen, die de werkzaamheden slechts een enkele maal uitvoeren. De organisatie- en controlecommissie kunnen voor deze groepen gedragsregels vaststellen.

3°. *Wisselmakelaars en ondernemingen, die uit hoofde van haar beroep beurszaken doen.* Hiervoor is een speciale wet aangekondigd.

4°. *Instellingen en personen, die crediet onder hypotheccair verband verleen.* Ook voor deze groep wordt een afzonderlijke regeling in het leven geroepen.

5°. *Handelsinstellingen, die uit eigen middelen korte credieten verleen aan haar afnemers, filialen, dochterinstellingen en dergelijke.* Onder deze groep vallen ook *credietverzekeringsmaatschappijen en de instellingen en personen, die zich bezig houden met vermogensbeheer en belegging.* De voorschriften voor deze groep bepalen zich tot een verplichting tot mededeeling der werkzaamheden aan de organisatiecommissie.

NIEUWS INZAKE WETGEVING, RESOLUTIES EN BESLISSINGEN OP HET GEBIED DER BELASTINGEN

Red.: Mr Dr E. Tekenbroek

Uit het achterwege blijven van een aanslag na een negatieve aangifte mag niet de conclusie getrokken worden, dat slechts bij wijze van navordering daarop mag worden teruggekomen

Belanghebbende had voor het belastingjaar 1937/38 een verlies aangegeven van f 7.100,13. Dit verlies was door den inspecteur bij vaststelling van den aanslag 1938/39 niet overeenkomstig art. 17 lid 2 I.B. in aanmerking genomen. De Raad van Beroep vereenigde zich met de opvatting van den inspecteur, dat van het gestelde verlies ten aanzien van het voorafgaande belastingjaar niet is gebleken en handhaafde de beschikking van den inspecteur.

In cassatie beriep belanghebbende zich op het feit, dat na een onderzoek van den rijksaccountant voor 1937/38 geen aanslag was opgelegd, zoodat aangenomen kon worden, dat de inspecteur met de negatieve aangifte accoord ging, zoodat recht op verrekening ex art. 17 voor 1938/39 ontstaan was. Door het niet toestaan van deze verrekening zou de inspecteur terug zijn gekomen op de vastgestelde aanslag voor 1937/38 en dit kan hij slechts doen door navordering.

De H.R. verwierp het beroep met zijn arrest d.d. 14 Mei 1941 B 7329, daarbij overwegende:

„dat het hier betreft een aanslag voor het belastingjaar 1938/39, waar- „omtrent de raad van beroep had te beoordeelen, of bij de vaststelling „van het inkomen voor dat belastingjaar verrekening van verlies uit het „voorafgaande belastingjaar mocht plaats vinden;

„dat de raad van beroep bij die beslissing niet gebonden is aan hetgeen „met betrekking tot de regeling van den aanslag over het voorafgaande „belastingjaar mocht zijn aangenomen, zoodat de raad, bevindende dat „het ten aanzien van dat belastingjaar gestelde verlies niet is geleden. „terecht de daarop gegeronde verrekening voor den onderwerpeliiken „aanslag niet heeft toegepast;